

Debattartikel:

Rovdjuren kostar över en miljard kronor

Rovdjursstammarna ökar i landet och därmed stiger kostnaderna. Men vad är prislappen för att ha varg, björn, järv och lodjur? Svenska Jägareförbundet efterlyser en socio-ekonomisk konsekvensanalys.

Pengar är ett språk alla kan förstå och relatera till. Därför är det mycket märkligt att ingen hittills vågat sig på att beskriva vargen och de effekter den medför i ekonomiska termer. Så fort någon idag vill förändra något i vår natur avkrävs man en gedigen konsekvensbeskrivning. Varför har man inte gjort en sådan i vargfallet?

Svenska Jägareförbundet har därför gjort egna beräkningar för att visa på behovet av en riktig konsekvensanalys.

Vissa kostnader är enkla att fånga, till exempel de 160 miljoner som den senaste Rovdjursutredningen och Riksdagens utredningstjänst funnit att den statliga delen av förvaltningen av våra stora rovdjur kostar årligen. Till detta ska läggas särskilda satsningar, till exempel de 5 miljoner som enbart den högaktuella Junseletiken kostat hittills, och att kostnaderna har ökat i takt med större rovdjursstammar. Sammantaget alla dessa kostnader närmar vi oss idag ett belopp på cirka 200 miljoner kronor per år.

Sedan finns kostnader och värden som är lite svårare att fånga. Markägarnas minskade intäkter för jaktarrenden är en sådan. Den minskade jaktarrendeintäkten i ett vargrevir uppgår till mellan 1 och 4 miljoner årligen. Där jakten är attraktiv blir givetvis den uteblivna intäkten större. Idag har vi sannolikt cirka 68 vargrevir i landet vilket innebär att markägarna årligen förlorar mellan 68 och 272 miljoner per år. En utebliven intäkt som inte ersätts av någon.

Det jaktbara viltet har stora värden i form av kött och rekreation. En älg värderas till cirka 16 000 kronor och ett rådjur är värt ungefär 6 500 kronor (enligt SLU:s beräkningar). Då vi vet ganska exakt hur många rovdjur vi har i landet och hur mycket de äter kan man enkelt räkna ut det uteblivna jaktvärdet på de bytesdjur som rovdjuren konsumerar. Det blir lite drygt 600 miljoner per år.

Tamdjurens betesmarker måste också förses med rovdjursavvisande stängsel. Viltskadecenter har räknat ut prislappen för det. Att stängsla hälften av våra fårbesättningar i landet kostar 600 miljoner och då avvärjer inte stängslen alla angrepp.

Vill vi stängsla alla våra fårbesättningar med rovdjursavvisande stängsel landar kostnaden på en dryg miljard. Detta är inte en engångskostnad. Staketen måste bytas ut med jämna mellanrum och underhållas flera gånger per år.

Debattartikel

Från Svenska Jägareförbundet
och Jägareförbundet Värmland

Sida: 2(2)

Man kan idag också sätta ett värde på den oro som, bland annat, var fjärde vuxen svensk känner för att röra sig i skog och mark där det finns stora rovdjur. Vi vet även att jaktturismen i landet omsätter cirka 1 500 gånger mer än rovdjursturismen. Täta rovdjursstammar leder till minskade intäkter och färre arbetstillfällen.

Förutom bortfallet av intäkter och ökande kostnader påverkas naturligtvis även fastighetsvärdena av den ökande rovdjursförekomsten. I Värmland, Örebro och Dalarna län, som till stora delar är täckta av vargrevir sjunker fastighetsvärdena enligt SCB. Orsakerna till detta kan kanske inte helt tillskrivas rovdjursförekomsten, men det är onekligen så att många fastighetsägare har mött detta som ett argument för ett lägre värde vid en fastighetsförsäljning.

Summerar vi några av ovan nämnda effekter hamnar rovdjurskostnaden på över en miljard kronor per år. Men det stannar inte där. Många effekter återstår att räkna på. I slutändan måste man också inse att vi lever med ändliga resurser och att vi har 846 arter på våra rödlistor som är minst lika hotade som vargen, hur mycket satsar vi på dem?

Innan man bestämmer hur mycket rovdjur det ska finnas måste man bestämma sig för vad de får kosta. Gör man tvärt om är risken stor att drabbade människor ytterligare förlorar förtroendet för myndigheter och politiska beslutsfattare.

Regeringen har aviserat en ny rovdjursproposition till hösten. Idag ersätts och kompenseras endast bråkdelar av de negativa konsekvenser som vargen och de andra stora rovdjuren för med sig. I en långsiktig och accepterad rovdjurspolitik bör man utgå från en socio-ekonomisk konsekvensanalys och bestämma vilka kostnader samhället är berett att bära för rovdjuren. Det är enligt vår uppfattning helt avgörande för en trovärdig politik. Att som idag tillåta vargstammen öka ohämmat och skapa problem i nya delar av landet gör det ännu svårare att åstadkomma en förvaltningsplan för rovdjuren där samhällskostnaderna kan hållas på en rimlig nivå. Vi behöver en debatt om vad rovdjuren får kosta samhället och drabbade medborgare mer än en sifferexercis kring vargpopulationens storlek och genetiska status.

Björn Sprängare, ordförande i Svenska Jägareförbundet

Lennart Johannesson, ordförande i Jägareförbundet Värmland